

การพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการ
เพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย

THE DEVELOPMENT OF INTEGRATIVE COUPLES COUNSELING
MODEL FOR ENHANCING MARRIAGE EMPOWERMENT OF COUPLES
IN LOWER NORTHERN THAILAND

Received: Oct 27, 2020

Revised: Dec 20, 2020

Accepted: Dec 24, 2020

^{1*}ชลิดา บุญเรืองขาว ²ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ³ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา
^{1*} Chalida Boonruangkha ² Pongpan Kirdpitak ³ Prasarn Malakul Na Ayudhaya

^{1*-3}จิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
^{1*-3} Counseling Psychology, Kasem Bundit University

* Corresponding Author, E-mail: dr.chalida@icloud.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่าง
ของประเทศไทย 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่ม
พลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส 3) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ
เพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคู่สมรสกลุ่ม
ทดลองที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ใช้ในการศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรส เป็นคู่
สมรสจำนวน 327 คู่ ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบหลายขั้นตอนจากประชากร รวมทั้งคัดเลือกตามเกณฑ์ที่
กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นคู่สมรสที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจงจากคู่สมรสในจังหวัดพิษณุโลก
จากกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ที่มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 12 คู่
และสามารถเข้าร่วมการทดลองได้ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คู่ โดย
กลุ่มทดลองได้รับการใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ ส่วนกลุ่มควบคุม ดำเนินชีวิต
ตามปกติ และไม่ได้รับการปรึกษาใดๆ

คำสำคัญ: การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส รูปแบบการให้การปรึกษาแบบบูรณาการ คู่สมรส ภาคเหนือ
ตอนล่างประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .348-.788 และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .913 และ 2) รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .67-1.00

ผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จำนวน 327 คู่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสคู่สมรสรายด้าน ประกอบด้วย ด้านความรักความผูกพัน ด้านความเข้าใจใจ ด้านความไว้วางใจ ด้านการสื่อสารทางบวก ด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา และด้านบทบาทและความรับผิดชอบ

2. รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส เป็นแบบแผนหรือกรอบการให้การปรึกษาคู่สมรสพัฒนาจากการบูรณาการแนวคิด และเทคนิคต่างๆของการให้การปรึกษาคู่สมรส ประกอบด้วย 1) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นอารมณ์ 2) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม และ 3) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นการให้การปรึกษาการรู้จักคิด-พฤติกรรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปและประเมินผล

3. คะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวมของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองกับหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน และก่อนการทดลองกับหลังการติดตามผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของกลุ่มทดลอง หลังการติดตามผลสูงกว่าหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการสื่อสารทางบวก และพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการสื่อสารทางบวกสูงกว่าของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ หลังการติดตามผลกลุ่มทดลอง มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวม และการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านการเข้าใจใจสูงกว่าของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความรักความผูกพัน ด้านความไว้วางใจ ด้านการสื่อสารทางบวก และด้านบทบาทและความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของคู่สมรสที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ พบว่า กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ เพราะได้รับความรู้และประสบการณ์มากขึ้น มีพลังในชีวิตสมรสเพิ่มมากขึ้น และได้เรียนรู้วิธีการเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตคู่สมรสในเชิงบวก

Abstract

The purposes of this research were 1) to study marriage empowerment of couples in lower Northern Thailand, 2) to develop an integrative couples counseling model for enhancing the marriage empowerment of couples in lower Northern Thailand, 3) to evaluate the effect of the integrative couples counseling model for enhancing the marriage empowerment of couples in lower Northern Thailand, and 4) to study satisfaction of couples in the experimental group toward the integrative couples counseling model for enhancing marriage empowerment through focus group.

The sample of the study included two groups. The first group of marriage empowerment study consisted of 327 couples in lower Northern Thailand. They were selected by multi-stage selection from the population and according to the criteria. The second group of the study was purposively selected from the first group. This group consisted of 24 couples whose marriage empowerment scores were lower than twenty-fifth percentile and could attend the experiment. They were then randomly assigned into two groups, classified as an experimental group and a control group. Each group consisted of 12 couples. The experimental group participated in the integrative couples counseling model while the control group did not receive any counseling.

The research instruments were 1) the marriage empowerment scale with Item Objective Congruence ranged from .67-1.00, the item discrimination power ranged from .348-.788, and the reliability coefficient of .913, and 2) the integrative couples counseling model for enhancing marriage empowerment with IOC ranged from .67-1.00.

The research results were as follows:

1. The total mean score and each dimension score of marriage empowerment of 327 couples in lower Northern Thailand were average. The marriage empowerment dimensions included affection, empathy, trust, positive communication, coping strategies, and role and responsibilities.

2. The integrative couples counseling model for enhancing marriage empowerment of couples in Northern Thailand included concepts and techniques of the following couples counseling, i.e., emotionally focused couple counseling, behavioral couple counseling, and cognitive behavioral couple counseling. The integrative couples

counseling model included three stages: the initial stage, working stage, and conclusion and evaluation stage.

3. No significant differences in total mean scores of marriage empowerment of the experimental group were found before the experiment and after the experiment, and before the experiment and after the follow-up. Additionally, the total mean scores of marriage empowerment of the experimental group after the follow-up were significantly higher than after the control group at .05 level.

4. No significant differences in total mean scores and each dimension mean score of the marriage empowerment of the experimental group and the control group were found before the experiment. Also, no significant differences in total mean scores and each dimension mean scores of marriage empowerment of the experimental group and the control group were found after the experiment except the mean scores of the communication dimension of the experimental group showed significantly higher than that of the control group at .01 level. Besides, the total mean scores of marriage empowerment and the mean scores of empathy dimension and coping strategies dimension of the experimental group after the follow-up were significantly higher than that of the control group at .05 level and .01 level respectively. No significant differences in the mean scores of the affection dimension trust dimension, positive communication dimension, and role and responsibility dimension of the experimental group and the control group were found after the follow-up.

5. Focus group report of the experimental group showed that they were satisfied with the integrative couples counseling model. They gained more knowledge's and experiences in enhancing their marriage empowerment and learned how to manage their marriage empowerment positively.

Keywords: Marriage Empowerment, Integrative Counseling Model, Couples, Lower Northern Thailand

บทนำ

ในปัจจุบันการดำเนินชีวิตของคู่สมรสมีความเปราะบางและเสี่ยงต่อการหย่าร้างมากยิ่งขึ้น เนื่องจากพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล การขาดหลักการดำเนินชีวิตที่ดี ขาดความอดทนอดกลั้น รวมทั้งสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเน้นวัตถุนิยมมากยิ่งขึ้น จึงทำให้คู่

สมรสมีความไม่เข้าใจกัน เกิดความขัดแย้งและนำไปสู่การหย่าร้าง โดยปัญหาของคู่สมรสที่สำรวจโดย กรมสุขภาพจิต (2553, น. 23-24) พบว่า ปัญหาต่าง ๆ นั้นเป็นเพราะ 1) คู่สมรสยังไม่มีความพร้อมที่จะอยู่ร่วมกัน 2) คู่สมรสที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งคู่ติดสุรา 3) คู่สมรสที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือคนในครอบครัวมีปัญหาสุขภาพ 4) คู่สมรสที่ประสบความยากลำบาก 5) คู่สมรสที่มีการทำร้ายร่างกายกันรุนแรง และ 6) คู่สมรสที่ตัดสินใจจะแยกทางกันหรือมีแนวโน้มที่จะหย่าร้างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากสำนักทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2561) พบว่า ในปี 2557-2561 ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี และตาก มีการจดทะเบียนสมรสจำนวน 111,989 คู่ และจดทะเบียนหย่าระหว่างปี 2557-2560 จำนวน 111,810 คู่ และสำนักงานบริหารงานทะเบียน กลางราชบุรี กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2561) ได้ระบุสาเหตุของการหย่าร้างว่า มาจาก พื้นฐานชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งสามีและภรรยาต้องรับผิดชอบต่อชีวิตการทำงาน ไม่มีเวลาในการดูแลกัน มีความเครียดจากการทำงาน มีความอดทนน้อยลง ใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา มีค่านิยมสมัยใหม่ที่ สามารถพึ่งพาตนเอง ไม่จำเป็นต้องพึ่งชีวิต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตของคู่สมรส โดยสนใจที่จะศึกษาลักษณะของการเพิ่มพลังชีวิตในชีวิตของคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสในปี พ.ศ. 2561 ของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ที่มีจำนวนผู้จดทะเบียนสมรสสูงสุด 3 ลำดับแรก ซึ่งประกอบด้วย คู่สมรสในจังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์ ซึ่งมีคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรส จำนวน 3,574 คู่, 3,775 คู่ และ 3,899 คู่ ตามลำดับ รวมจำนวนคู่สมรสทั้ง 3 จังหวัดเท่ากับ 11,248 คู่ และมีผู้จดทะเบียนหย่าสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ คู่สมรสในจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 1,812, 1,822 และ 1,602 คู่ตามลำดับ

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับลักษณะของการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสและการศึกษาหาแนวทางในการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คู่สมรส จำนวน 20 คู่ โดยผู้วิจัยได้สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้แก่คู่สมรสว่า ผู้วิจัยจะรักษาความลับของคู่สมรส จึงทำให้คู่สมรสให้ความร่วมมือเปิดใจในการให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คู่สมรส จำนวน 20 คู่ ประกอบด้วยสามี 20 คน และภรรยา 20 คน โดยได้ใช้คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาในชีวิตสมรส โดยเริ่มต้นสัมภาษณ์สามี ภรรยา ครั้งละ 1 คน หลังจากนั้นจึงสัมภาษณ์สามีและภรรยาพร้อมกันที่ละคู่และเนื่องจากการสัมภาษณ์คู่สามีภรรยา

ผลการสัมภาษณ์คู่สมรสเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในชีวิตสมรสของคู่สมรส สรุปได้ ดังนี้ ปัญหาส่วนมากของคู่สมรสคือ ปัญหาเกี่ยวกับด้านอารมณ์ ซึ่งเป็นปัญหาที่คู่สมรสฝ่ายหญิงรู้สึกว่าเป็นปัญหามากกว่าฝ่ายชาย ดังนี้ 1) ขาดความรักความเข้าใจกันน้อยลง เช่นไม่มีเวลาให้กันเหมือนอย่างเคย พูดคุยกันน้อยลง 2) ขาดการดูแลใส่ใจจากคู่สมรส 3) มีความขัดแย้งในครอบครัวจากการสื่อสารกันที่

มักพูดคุยกันแล้วไม่เข้าใจกันทำให้มีความขัดแย้งกัน 4) คู่สมรสไม่รับฟังความคิดเห็นและไม่รับฟังกัน 5) มีปัญหาเรื่องความโกรธที่ไม่สามารถจัดการได้ เช่นใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ ความรู้สึก 6) มีปัญหาที่คู่สมรสยังไม่พร้อมรับผิดชอบกับชีวิตของคู่สมรส และ 7) การไม่ไว้วางใจกัน

ผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group) กับคู่สมรส 4 คู่ และ สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิษณุโลก 1 คน เกี่ยวกับ “การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสควรมีลักษณะอย่างไร” ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะสรุปได้ดังนี้ ควรศึกษาลักษณะและวิธีการการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสและควรเสริมสร้างในเรื่องต่อไปนี้ 1) ด้านความรักความผูกพัน 2) ความเข้าใจใจ 3) การให้เกียรติกันและกัน 4) การให้อภัยกัน และ 5) การมีวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน

ผลการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ สรุปได้ว่า ลักษณะของชีวิตสมรสที่คู่สมรสปรารถนา คือ ความรักความผูกพัน ความเข้าใจกันและกัน การดูแลเอาใจใส่กัน การให้การสนับสนุนและให้กำลังใจกัน การให้อภัย การมีเวลาให้กัน ความไว้วางใจ ความใกล้ชิดสนิทสนม การให้เกียรติกันและกัน วางใจกัน การเข้ากันได้ดี ให้ความใกล้ชิดกัน ไม่ล่วงเกิน ไม่ละเมิด เคารพสิทธิของคู่สมรส พูดคุยกันด้วยความรักและความเข้าใจ และมีวิธีการในการแก้ไขความขัดแย้งเพื่อหาทางออกร่วมกัน

จากการประมวลวรรณกรรม และผลการสัมภาษณ์คู่สมรส และการสนทนากลุ่มเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในชีวิตของคู่สมรส และสิ่งที่คู่สมรสต้องการให้ชีวิตสมรสสมบูรณ์และมีความเข้มแข็งมากขึ้น รวมทั้งต้องการเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตร่วมกันให้มีความสุขนั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจจะ 1) ศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสว่ามีลักษณะอย่างไร จึงทำให้ชีวิตสมรสมีความเข้มแข็ง มีการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข โดยที่การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสในด้าน (1) ความรักความผูกพัน (2) ความเข้าใจใจ (3) ความไว้วางใจ (4) การสื่อสารทางบวก (5) กลยุทธ์การเผชิญปัญหา และ (6) บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ 2) พัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตในการพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บูรณาการ แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่าง ๆ ของการให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นอารมณ์ (Emotionally Focused Couple Counseling) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม (Behavioral Couple Counseling) และการให้การปรึกษาคู่สมรสการรู้คิด-พฤติกรรม (Cognitive Behavioral Couple Counseling) ดังสาระสำคัญต่อไปนี้ 1) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นอารมณ์ มีแนวคิดที่มุ่งเน้นกระบวนการเชิงประสบการณ์ด้านอารมณ์ ที่มีความสำคัญยิ่งต่อทุกชีวิต โดยมีหลักการในการปรับเปลี่ยนอารมณ์ของคู่สมรสเพื่อให้คู่สมรสได้มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ (Greenman & Johnson, 2012) 2) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม มีแนวคิดที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Liberman, 1970; Stuart, อ้างถึงใน Goldenberg & Goldenberg, 2013) และ 3) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นการรู้คิด-

พฤติกรรม มีแนวคิดที่มุ่งเน้นการปรับความคิดและพฤติกรรม เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคู่สมรส (Meichenbaum, 1995)

ส่วนการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป และประเมินผลทำให้การปรึกษาคู่สมรส และผู้วิจัยคาดหวังว่ารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสจะทำให้คู่สมรสได้มีพลังในการเสริมสร้างชีวิตสมรส มีชีวิตสมรสอย่างมีคุณภาพและมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส
3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดย 3.1 เปรียบเทียบการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล และ 3.2 เปรียบเทียบการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสกับกลุ่มควบคุมที่ดำเนินชีวิตตามปกติและไม่ได้รับการให้การปรึกษาคู่สมรส ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคู่สมรสกลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส เมื่อสิ้นสุดการทดลอง

นิยามปฏิบัติการ

1. การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส หมายถึง การทำให้ชีวิตสมรสมีความเข้มแข็ง มีพลัง ปัญญาจิตใจที่แข็งแกร่งมั่นคง มีการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข ประกอบด้วย การมีความรัก ความผูกพัน ความเข้าใจใจ ความไว้วางใจ การสื่อสารทางบวก กลยุทธ์การเผชิญปัญหา และบทบาทและความรับผิดชอบของคู่สมรส ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

1.1 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านความรักความผูกพัน (Affection) ได้แก่ ความรักความเข้าใจกันและกัน การดูแลเอาใจใส่กัน การให้การสนับสนุนและให้กำลังใจกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.2 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านความเข้าใจใจ (Empathy) ได้แก่การที่คู่สมรสมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในสิ่งที่คู่สมรสตระหนัก ไม่แสดงกิริยาท่าทางหรือถ้อยคำที่สร้างความสะเทือนใจ

1.3 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านความไว้วางใจ (Trust) ได้แก่ การที่คู่สมรส การให้เกียรติกันและกัน วางใจกัน ไม่ล่วงเกิน ไม่ละเมิด เคารพสิทธิของคู่สมรส

1.4 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านการสื่อสารทางบวก (Positive Communication) ได้แก่ การแสดงออกของคู่สมรส การใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางในการสนทนา เพื่อการสื่อสารในทางบวก

1.5 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา (Coping Strategies) ได้แก่ วิธีการเผชิญความโกรธ และการเผชิญความขัดแย้งเพื่อให้สามารถมีชีวิตร่วมกันอย่างราบรื่นและมีความสุข

1.6 การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านบทบาทและความรับผิดชอบ (Role & Responsibilities) ได้แก่ การที่คู่สมรสทำหน้าที่ของสามีและภรรยา มีเวลาให้กัน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. รูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ หมายถึง แบบแผนการให้ความช่วยเหลือคู่สมรสในการปรับเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมเพื่อเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยบูรณาการแนวคิดและเทคนิคต่างๆของการให้การศึกษาคู่สมรส ต่อไปนี้

2.1 การให้การศึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นอารมณ์

2.2 การให้การศึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม

2.3 การให้การศึกษาคู่อารมณ์-พฤติกรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส

การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส หมายถึง การทำให้ชีวิตการสมรสสมบูรณ์ มีความหมาย เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยคู่สมรสต้องมีความรักความผูกพัน ความเห็นอกเห็นใจกัน มีความไว้วางใจ ไกล่ชิดสนิทสนม และเคารพนับถือกัน มีการสื่อสารด้วยความรัก มีการแก้ปัญหา ร่วมกัน มีทักษะในการจัดการความโกรธและความขัดแย้ง และรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนเอง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2555) และ Skinner et al. (1995) ได้ให้ความหมายของการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสว่า ชีวิตสมรสจะมีพลังหรือคู่สมรสจะเสริมสร้างพลังให้แก่ชีวิตสมรสของตนเองได้ คู่สมรสจะต้องมีความสามารถที่ไม่ย่อท้อ ไม่หวั่นไหวในการเผชิญปัญหาอุปสรรคหรือภาวะวิกฤตต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคู่สมรส โดย 1) คู่สมรสต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองด้วยความตั้งใจและเต็มใจ 2) คู่สมรสต้องมีความรู้สึกผูกพันกัน เห็นใจกัน 3) คู่สมรสต้องสามารถสื่อสารกันอย่าง

มีประสิทธิภาพ มีการส่งสาร และรับสารที่ตรงประเด็น ชัดเจน มีคุณค่า และเป็นที่น่าสนใจทั้งสองฝ่าย

4) คู่สมรสต้องสามารถแสดงออกด้านจิตใจ อารมณ์ โดยแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองด้วยเนื้อหา ความเข้มและเวลาที่เหมาะสม และ 5) คู่สมรสต้องให้ความสำคัญกับค่านิยมและบรรทัดฐานของการมีชีวิตสมรส

Geggie et al. (2000) ได้นำเสนอองค์ประกอบที่สำคัญของการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสว่าคู่สมรสต้อง 1) มีพลังปัญญาและจิตใจที่แข็งแรง มั่นคง 2) มีการใช้ชีวิตร่วมกัน หรือมีความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 3) มีการสื่อสารกันด้วยความเคารพนับถือ 4) มีค่านิยมร่วมกัน และ 5) มีความรู้สึกสำนึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของการมีชีวิตร่วมกัน หรือของครอบครัว

Mooney et al. (2009) แสดงความคิดเห็นว่าชีวิตสมรสจะมีประสิทธิภาพ ถ้าคู่สมรสสามารถเพิ่มพลังในการมีชีวิตสมรส ในเรื่องต่อไปนี้คือ 1) การมีเวลาให้กันและใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีคุณค่า 2) การให้ความรักแก่กันและกัน 3) การให้กำลังใจกัน 4) การให้อภัยกัน 5) การมีกิจกรรมร่วมกัน 6) การมีวินัยและความรับผิดชอบ 7) การมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจกัน 8) การสื่อสารทางบวก 9) การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 10) การแก้ปัญหาาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ และ 11) การมีอาชีพที่มั่นคงเพื่อคู่ชีวิต

กล่าวโดยสรุป การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส คู่สมรสจะต้องให้ความสำคัญกับความรักความผูกพัน ความเห็นอกเห็นใจ การเคารพซึ่งกันและกัน การสื่อสารด้วยความรัก การแก้ปัญหาาร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์ การให้อภัยกัน การรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน และการมีอาชีพที่มั่นคง

ในการวิจัยครั้งนี้ การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส ประกอบด้วย การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสด้านความรักความผูกพัน ด้านความเข้าใจใจ ด้านความไว้วางใจ ด้านการสื่อสารทางบวก ด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา และด้านบทบาทและความรับผิดชอบ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดและเทคนิคต่างๆ ของการให้การศึกษาคู่สมรสต่างๆ ต่อไปนี้ เพื่อใช้ในการเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ได้แก่ 1) การให้การศึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นอารมณ์ 2) การให้การศึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม และ 3) การให้การศึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นการให้การศึกษารูคิด-พฤติกรรม

ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสใน ปีพ.ศ. 2557-2561 ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ประกอบด้วย 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี และตาก จำนวน 111,989 คู่

เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย มีดังนี้

1) เป็นคู่สมรสที่มีอายุ 25-35ปี เนื่องจากมีข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีการจดทะเบียนสมรสของคู่สมรสส่วนมากอยู่ในช่วงอายุดังกล่าว 2) คู่สมรสที่ยังไม่มีบุตรธิดา เนื่องจากป้องกันการมีตัว-

แปรแทรกซ้อนในเรื่องบุตรเข้ามาเกี่ยวข้อง 3) มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป เนื่องจากเป็นกลุ่มที่พร้อมให้ความร่วมมือและสนใจพัฒนาเสริมสร้างตนในเรื่องนี้ 4) คู่สมรสที่ใช้ชีวิตอยู่กินร่วมกันเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ปี เพื่อให้เป็นคู่สมรสที่มีประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกันมาแล้ว 1 5) (5) พอสมควรคู่สมรสจดทะเบียนสมรสในปีพ 2561.ศ.ในจังหวัด นครสวรรค์ พิชณุโลก และเพชรบูรณ์ (6) ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน) เอป็นหน่วยงานที่อนุญาตให้ข้อมูลสำคัญและสมาชิกของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ใช้ในการศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรส เป็นคู่สมรสจำนวน 327 คู่ ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบหลายขั้นตอนจากประชากร รวมทั้งคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นคู่สมรสที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจงจากคู่สมรสในจังหวัดพิษณุโลก จากกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ที่มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 12 คู่ และสามารถเข้าร่วมการทดลองได้ แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คู่ โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้รูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ ส่วนกลุ่มควบคุม ดำเนินชีวิตตามปกติ และไม่ได้รับการศึกษาใดๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .348-.788 และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .913 และ 2) รูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง .67-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดย 1) วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 2) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส และ 3) วิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบวัดการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส

2. การวิเคราะห์รูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ด้วยการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องในด้านวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผลของรูปแบบการให้การศึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ (Item-Objective Congruence: IOC)

3. สถิติวิเคราะห์เปรียบเทียบการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ภายในกลุ่มทดลอง ภายในกลุ่มควบคุม และระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดย 1) คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ภายในกลุ่มทดลอง และภายในกลุ่มควบคุม โดยใช้ Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test และ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ Mann-Whitney U Test

4. การสนทนากลุ่มเฉพาะที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของคู่สมรสกลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ หลังการทดลอง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสใน จังหวัดนครสวรรค์ พิชญ์โลก เพชรบูรณ์ ภาคเหนือตอนล่าง

ตารางที่ 1 ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิชญ์โลก เพชรบูรณ์ รายด้านและโดยรวม (n=327คู่: สามีและภรรยา จำนวน 654 คน)

การเพิ่มพลังในชีวิตสมรส	Max	Min	\bar{X}	SD	การแปลผล
ด้านความรักความผูกพัน	4.00	1.60	2.92	.46	ปานกลาง
ด้านความเข้าใจใจ	4.00	1.75	2.82	.54	ปานกลาง
ด้านความไว้วางใจ	4.25	1.25	2.80	.62	ปานกลาง
ด้านการสื่อสารทางบวก	4.50	1.75	3.17	.52	ปานกลาง
ด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา	5.00	1.25	3.07	.54	ปานกลาง
ด้านบทบาทและความรับผิดชอบ	4.50	1.25	3.03	.52	ปานกลาง
โดยรวม	4.37	1.47	2.97	.53	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสมีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และSD เท่ากับ .53 ส่วนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสคู่สมรสรายด้าน ซึ่งได้แก่ด้านความรักความผูกพัน ด้านความเข้าใจใจ ด้านความไว้วางใจ ด้านการสื่อสารทางบวก ด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา และด้านบทบาทและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92, 2.82, 2.80, 3.17, 3.07 และ 3.03 ตามลำดับ และมีค่า SD อยู่ระหว่าง .46 - .62

2. ผลการพัฒนาารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย 1) ด้านความรักความผูกพัน 2) ความเข้าใจใจ 3) ความไว้วางใจ 4) การสื่อสารทางบวก 5) กลยุทธ์การเผชิญปัญหา 6) บทบาทและความรับผิดชอบ โดยบูรณาการ แนวคิด ขั้นตอน และเทคนิคการให้การปรึกษาคู่สมรสต่าง ๆ ดังนี้ 1) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นทางอารมณ์ 2) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นพฤติกรรม และ 3) การให้การปรึกษาคู่สมรสที่มุ่งเน้นการให้การปรึกษาการรู้คิด-พฤติกรรม รูปแบบดังกล่าว มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .67-1.00 ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการให้การปรึกษาการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่าง

ประเทศไทย ไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้กับคูสมรสจังหวัดพิษณุโลกที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยให้การปรึกษา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมจำนวน 7 ครั้งและทำ Focus Group เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคูสมรสแบบบูรณาการภายหลังการทดลอง

3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคูสมรสเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคูสมรสในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคูสมรส โดยรวมและรายด้านของกลุ่มทดลอง (n= 6 คู่สามีและภรรยา 12 คน) ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล โดยใช้ Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test

การเพิ่มคุณค่า ในชีวิตสมรส ของคูสมรส	ก่อน การทดลอง		หลัง การทดลอง		หลัง การติดตามผล		เปรียบเทียบช่วงเวลา	Z	p
	Med	IQR	Med	IQR	Med	IQR			
ด้านความรักความผูกพัน	3.00	.35	3.30	.90	3.00	.20	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-1.791	.073
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.250	.803
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-1.736	.083
ด้านความเข้าใจ	2.87	.94	3.25	.94	3.25	.44	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-1.746	.081
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-1.698	.089
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.898	.369
ด้านความไว้วางใจ	3.00	.75	3.25	.75	3.00	.44	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-.950	.342
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.364	.716
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.722	.470
ด้านการสื่อสารทางบวก	3.25	.50	3.50	.44	3.00	.25	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-1.144	.253
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-1.642	.101
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-2.140*	.032
ด้านกลยุทธ์การ เผชิญปัญหา	3.25	.88	3.25	.75	3.12	.50	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-.416	.677
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.000	1.000
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.862	.389
ด้านบทบาทและความ รับผิดชอบ	3.00	.63	3.12	.75	3.25	.25	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-.787	.431
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.622	.534
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-.156	.876
โดยรวม	3.07	.30	3.28	.39	3.08	.52	ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-1.726	.084
							ก่อนการทดลอง-หลังการติดตามผล	-1.099	.272
							หลังการทดลอง-หลังการติดตามผล	-2.080*	.038

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 พบว่า การเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยรวม และรายด้านของคู่สมรส กลุ่มทดลองก่อนการทดลองกับหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน และก่อนการทดลองกับหลังการติดตามผล ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังการทดลองกับหลังการติดตามผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยรวมและรายด้าน ของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล เป็นรายคู่ ด้วยสถิติ Wilcoxon Matched Paired Signed Ranks Test (n = 6 คู่ สามีและภรรยา 12 คน)

การเพิ่มพลังในชีวิต สมรส ของคู่สมรส	ก่อน		หลัง		หลัง		เปรียบเทียบช่วงเวลา	Z	p
	การทดลอง	IQR	หลังทดลอง	IQR	การติดตามผล	IQR			
ด้านความรัก ความผูกพัน	2.80	.55	3.60	1.20	2.80	.35	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-1.851	.064
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-1.183	.855
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-2.230*	.026
ด้านความเข้าใจ	2.75	.63	3.12	.50	3.00	.25	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-5.70	.569
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-2.262	.794
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-7.790	.430
ด้านความไว้วางใจ	3.00	.94	3.25	.25	3.00	.50	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-8.74	.382
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-1.142	.887
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-1.643	.100
ด้านการสื่อสาร ทางบวก	3.00	.75	2.87	.50	2.87	.50	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-6.11	.541
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-2.240	.810
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-7.791	.429
ด้านกลยุทธ์การ เผชิญปัญหา	2.75	.69	3.12	.88	2.87	.44	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-1.0087	.277
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-1.184	.854
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-1.121	.262
ด้านบทบาทและ ความรับผิดชอบ	2.87	.75	3.25	.75	3.00	.25	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-0.000	1.000
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-1.106	.916
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-7.722	.470
โดยรวม	2.90	.29	3.16	.26	2.92	.19	หลังการทดลอง-ก่อนการทดลอง	-2.278*	.023
							หลังการติดตามผล-ก่อนการทดลอง	-3.356	.722
							หลังการติดตามผล-หลังการทดลอง	-2.668**	.008

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสโดยรวมของกลุ่มสมรสของกลุ่มควบคุม หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หลังการติดตามผลกับก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังการติดตามผลกับหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของกลุ่มสมรสรายด้าน หลังการทดลองและหลังการติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลอง และคะแนนหลังการติดตามผลสูงกว่า หลังการทดลอง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของกลุ่มสมรส โดยรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผลโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยสถิติ Mann-Whitney U test

การเพิ่มพลังในชีวิต							
สมรสของ	ช่วงเวลาในการวัด	กลุ่มตัวอย่าง	Med	Mean Rank	IQR	Z	ρ
คู่สมรส	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.00	13.58	.35	-.766	.444
		กลุ่มควบคุม	2.80	11.42	.55		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.30	12.25	.90	-1.76	.860
		กลุ่มควบคุม	3.60	12.75	1.20		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.00	14.67	.20	-1.587	.113
		กลุ่มควบคุม	2.80	10.33	.35		
ด้านความรัก	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	2.87	12.63	.94	-.089	.929
		กลุ่มควบคุม	2.75	12.38	.63		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.25	14.75	.94	-1.595	.111
		กลุ่มควบคุม	3.12	10.25	50		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.25	15.63	.44	-2.247*	.025
		กลุ่มควบคุม	3.00	9.38	.25		
ด้านความผูกพัน	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.00	12.00	.75	-.350	.726
		กลุ่มควบคุม	3.00	13.00	.94		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.25	12.75	.75	-1.180	.857
		กลุ่มควบคุม	3.25	12.25	.75		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.00	12.96	.44	-.330	.742
		กลุ่มควบคุม	3.00	12.04	.50		
ด้านความเข้าใจ	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.25	15.21	.50	-1.915	.055
		กลุ่มควบคุม	3.00	9.79	.75		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.50	16.54	.44	-2.874**	.004
		กลุ่มควบคุม	2.87	8.46	.50		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.00	14.08	.25	-1.130	.258
		กลุ่มควบคุม	2.87	10.92	.50		
ด้านความไว้วางใจ	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.25	15.25	.88	-1.929	.054
		กลุ่มควบคุม	3.07	9.75	.69		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.25	14.42	.75	-1.352	.176
		กลุ่มควบคุม	3.12	10.58	.88		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.12	16.33	.50	-2.769**	.006
		กลุ่มควบคุม	2.87	8.67	.44		

การเพิ่มพลังในชีวิต สมรสของ คู่สมรส	ช่วงเวลาในการวัด	กลุ่มตัวอย่าง	Med	Mean Rank	IQR	Z	ρ
ด้านบทบาทและ ความรับผิดชอบ	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.00	12.79	.63	-.207	.836
		กลุ่มควบคุม	2.87	12.21	.75		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.12	12.29	.75	-.149	.882
		กลุ่มควบคุม	3.25	12.21	.25		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.25	14.29	.25	-1.328	.184
		กลุ่มควบคุม	3.00	10.71	.25		
โดยรวม	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.07	14.75	.30	-1.559	.119
		กลุ่มควบคุม	2.90	10.25	.29		
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.28	14.71	.39	-1.531	.126
		กลุ่มควบคุม	3.16	10.29	.26		
	หลังการติดตามผล	กลุ่มทดลอง	3.08	15.83	.18	-2.311*	.021
		กลุ่มควบคุม	2.92	9.17	.19		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการสื่อสารทางบวก ที่พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการสื่อสารทางบวกสูงกว่าของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนหลังการติดตามผล กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวมและการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสด้านความเข้าใจใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และด้านกลยุทธ์การเผชิญปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านความรักความผูกพัน ด้านความเข้าใจใจ ด้านการไว้วางใจ ด้านการสื่อสารทางบวก และด้านบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน โดยคะแนนการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสโดยรวมและรายด้านทุกด้านของกลุ่มทดลองสูงกว่าของกลุ่มควบคุม

บทสรุป

ผลการศึกษาความพึงพอใจของคู่สมรสกลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย พบว่า มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ เพราะว่าได้รับความรู้และประสบการณ์มากขึ้น มีพลังในชีวิตสมรสเพิ่มมากขึ้น และได้เรียนรู้วิธีการเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตคู่สมรสในเชิงบวก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามารถนำไปปรับใช้กับคู่สมรสที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนนำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของแบบวัด วิธีดำเนินการ และการแปลความหมายคะแนนที่ได้จากการวัด

1.2 รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคเหนือตอนล่างประเทศไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ โดยก่อนนำไปใช้ ควรทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่างๆของการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการ และผู้นำไปใช้ควรมีทักษะ พื้นฐานของการให้การปรึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรติดตามผลหลังการใช้รูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อตรวจสอบผลของการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสของคู่สมรส ว่ามีความคงทนยั่งยืนมากน้อยเพียงใด และควรจะปรับปรุงรูปแบบการให้การปรึกษาคู่สมรสแบบบูรณาการเพื่อการเสริมสร้างการเพิ่มพลังในชีวิตสมรสในประเด็นใดต่อไป

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษา และค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคู่สมรสที่มีปัญหาในชีวิตสมรส ที่มาจากพื้นฐานของครอบครัวที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส ว่าจะมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตสมรสของคนในครอบครัวหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2553). คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับอาสาสมัครเรื่องการช่วยเหลือคู่สมรสที่เสี่ยงต่อการหย่าร้าง : คู่มือประสานใจก่อนกายห่าง. บริษัท ปียอนด์ พับลิชซิ่ง จำกัด.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2561). สถิติงานทะเบียนครอบครัว. สำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2555). รายงานการวิจัย: การสร้างแบบวัดความเข้มแข็งของครอบครัว. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 2(2), 1-10.

มณฑิรา จารุเพ็ง. (2560). *จิตวิทยาครอบครัว*. แดนิคส์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.

Aspinwall, L. G., & Taylor, S. E. (1997). A stitch in time: Self-regulation and proactive coping. *Psychological Bulletin*, 121(3), 417-436.

Beavers, R., & Hampson, R. B. (2000). The beavers systems model of family functioning. *Journal of Family Therapy*, 22, 128-130.

- Cormier, W. H., & Cormier, L. S. (1991). *Interviews strategies for helpers*. Brooks/Cole Publishing Company.
- Corey, M. S., & Corey, G. (2008). *Groups Process and Practice* (7th ed.). Thomson Brooks/Cole.
- Geggie, J., DeFrain, J., Hitchcock, S., & Simone, S. (2000). *Family strengths research project*. The Family Action center, University of News castle, Australia.
- Greenman, P. S., & Johnson, S. M. (2012). Process research on emotionally focused therapy (EFT) for couples: Linking theory to practice. *Family Process*, 52(1), 46-61.
- Goldenberg, H., & Goldenberg, I. (2013). *Family therapy: An Overview*. Brooks/Cole.
- Lieberman, R. P. (1970). Behavioral approaches to family and couple therapy. *American Journal of Ortho-Psychiatry*, 40, 106-108.
- Meichenbaum, D. (1995). *Changing conceptions of cognitive behavior modification: Retrospect and prospect*. In M. J. Mahoney (Ed.), *Cognitive and Constructive Psychotherapies* (pp.20-26). Springer.
- Mooney, A., Oliver, C., & Smith, M. (2009). *Impact of family breakdown on children's wellbeing evidence review DCSF-RR113*. University of London, Institute of Education, Thomas Coram Research Unit.
- Skinner, H. A., Steinhauer, P. D., & Santa-Barbara, J. (1995). *Family Assessment Measure- III (FAM-III)*. Multi-Health Systems, Inc.
-